

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5731

เรื่อง “เรือหลวงช้าง”

ผู้เรียบเรียง นางสาวสุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์ นิตกรชำนาญการ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

ออกอากาศ สิงหาคม 2567

“เรือหลวง” หมายถึง บรรดาเรือรบและเรือช่วยรบที่มีชื่อปรากฏอยู่ในอัตรากองทัพเรือ โดย “เรือรบ” คือ เรือที่ใช้ปฏิบัติการยุทธ์ แบ่งเป็น 11 ประเภท เช่น เรือฟริเกต เรือคอร์เวต เรือดำน้ำ เรือยกพลขึ้นบก เป็นต้น ส่วน “เรือช่วยรบ” คือ เรือที่ไม่ได้ใช้ในการยุทธ์โดยตรงและเรือที่ใช้ในกิจการพิเศษของ กองทัพเรือ แบ่งเป็น 8 ประเภท เช่น เรือส่งกำลังบำรุง เรือน้ำมัน เรือน้ำ เป็นต้น

ประเทศไทยเริ่มมีเรือหลวงซึ่งเป็นเรือรบที่ทันสมัยประจำการในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 คือ เรือหลวงพระร่วง ซึ่งเป็นเรือรบสำหรับป้องกันราชอาณาจักรทางทะเลที่รัชกาลที่ 6 ได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ร่วมกับเงินบริจาคของประชาชนเพื่อจัดซื้อจากสหราชอาณาจักร และกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ได้ทรงนำเรือหลวงพระร่วงกลับประเทศไทยด้วยพระองค์เอง อันเป็นการแสดงถึงอัจฉริยภาพด้านการเดินเรืออย่างแท้จริง เนื่องจากในสมัยนั้นเทคโนโลยีด้านการเดินเรือยังไม่ทันสมัยเทียบเท่าปัจจุบัน

เรือหลวงของไทยได้มีบทบาทในการป้องกันประเทศครั้งสำคัญในเหตุการณ์ “การรบยุทธนาวีเกาะช้าง” บริเวณเกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งการรบเกิดจากกรณีพิพาทที่ไทยเรียกร้องให้ฝรั่งเศสปรับปรุงเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างไทย-อินโดจีนฝรั่งเศสเสียใหม่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและหลักความยุติธรรม โดยในเหตุการณ์ครั้งนั้น เรือหลวงธนบุรีได้เข้าช่วยเหลือเรือหลวงอีก 2 ลำที่ประจำการรบอยู่ และได้ยิงตอบโต้กับเรือรบของฝรั่งเศสและสร้างความเสียหายให้แก่เรือรบของฝรั่งเศสเป็นอย่างมากจนกองเรือรบของฝรั่งเศสส่งสัญญาณถอนตัวจากการรบ

เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2566 กองทัพเรือได้มีเรือหลวงลำใหม่ล่าสุดเข้าประจำการในกองทัพเรือ คือ “เรือหลวงช้าง” หรือ H.T.M.S. CHANG หมายเลขเรือ 792 เป็นเรืออเนกประสงค์ยกพลขึ้นบกลำที่ใหญ่ที่สุดของกองทัพเรือไทยในขณะนี้ เรือหลวงช้างเข้าประจำการตามแนวทางการพัฒนากำลังรบตามยุทธศาสตร์กองทัพเรือเพื่อรองรับบทบาทและหน้าที่ของกองทัพเรือในด้านการป้องกันประเทศ การรักษาผลประโยชน์และเส้นทางคมนาคมของชาติทางทะเล โดยการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก สนับสนุนการปฏิบัติการเรือดำน้ำ สนับสนุนการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายในทะเลและท่าเรือ ตลอดจนการช่วยเหลือประชาชนในการบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ทั้งในทะเลและชายฝั่ง

สำหรับขนาดของเรือหลวงช้างลำล่าสุดนั้นมีขนาดความยาว 213 เมตร กว้าง 28 เมตร กินน้ำลึก 6.8 เมตร ระบายขับน้ำสูงสุด 25,000 ตัน ทำความเร็วสูงสุดได้ 25 นอต สามารถบรรทุกกำลังพลพร้อมอุปกรณ์ได้ประมาณ 650 นาย ปัจจุบันมีกำลังพลประจำเรือ 196 นาย และสามารถปฏิบัติการต่อเนื่องได้ 45 วัน ประเทศไทยได้รับมอบเรือหลวงช้างจากบริษัทต่อเรือของจีนเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2566 โดยผู้บัญชาการทหารเรือในขณะนั้นเดินทางไปเป็นประธานในพิธีรับมอบเรือ และเดินทางกลับมายังประเทศไทยในวันที่ 25 เมษายน 2566

ทั้งนี้ ชื่อของเรือหลวงช้างนั้นตั้งตามชื่อของหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของกองทัพเรือที่กำหนดเกณฑ์การตั้งชื่อเรือหลวงของไทยให้เรียกพลขึ้นบกตั้งชื่อตามชื่อเกาะ ซึ่งที่ผ่านมากองทัพเรือได้เคยมีเรือหลวงช้างมาแล้ว 2 ลำ โดยเรือหลวงช้างลำใหม่นี้เป็นเรือหลวงช้างลำที่ 3 ของกองทัพเรือไทย สำหรับเรือหลวงช้างลำแรกเข้าประจำการระหว่าง พ.ศ. 2445-2505 โดยในการรบยุทธนาวีเกาะช้าง จังหวัดตราด ได้เป็นเรือที่ช่วยลากเรือหลวงธนบุรีที่ถูกไฟไหม้จากการรบเข้าเกยตื้น ส่วนเรือหลวงช้างลำที่ 2 ถูกสร้างขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา ซึ่งเมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้ขายให้แก่กองทัพเรือไทย และเปลี่ยนชื่อเป็นเรือหลวงช้างแล้วเข้าประจำการในกองทัพเรือเป็นเวลา 50 ปีจึงถูกปลดระวาง และเมื่อปี 2555 ได้ถูกจมลงที่เกาะช้าง จังหวัดตราด เพื่อทำเป็นแนวปะการังเทียม

เรือหลวงช้างลำใหม่นี้เป็นเรือรบของไทยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่เข้าประจำการในกองทัพเรือของไทย เพื่อเป็นเรือสนับสนุนการปฏิบัติการเรือดำน้ำหรือเป็นเรือพี่เลี้ยงของเรือดำน้ำซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและสมรรถนะของกองทัพเรือในการปฏิบัติการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม. (25 พฤศจิกายน 2566). “เรือหลวงพระร่วง” เรือรบลำแรกของไทย ร.6 พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์สมทบทุน. สืบค้น 11 กรกฎาคม 2567 จาก https://www.silpa-mag.com/history/article_61347
- กองเรือยกพลขึ้นบกและยุทธบริการ. (30 กันยายน 2566). เรือหลวงช้าง. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2567 จาก http://www.fleet.navy.mi.th/amphibious/index.php/main/detail/content_id/55
- ทำความเข้าใจ “เรือหลวงช้าง” เรืออเนกประสงค์ยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ ลำใหม่ของกองทัพเรือ. (19 พฤษภาคม 2567). สืบค้น 9 กรกฎาคม 2567 จาก <https://mgronline.com/onlinesection/detail/9670000043051>
- ไทยจะสูญเสียอะไร หากเปลี่ยนเรือดำน้ำจีนเป็นเรือฟริเกต. (26 ตุลาคม 2566). BBC NEWS ไทย. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.bbc.com/thai/articles/cyx1v2xq6zso>
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเจิมเรือหลวงช้าง ณ ท่าเรือ จุกเสม็ด ฐานทัพเรือสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. (19 พฤษภาคม 2567). สืบค้น 9 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.royaloffice.th/2024/05/19/%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%98%E0%B8%B5%E0%B9%80%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%8A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%87/>
- ยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เรือหลวงช้าง แสนยานุภาพแห่งราชนาวีไทย H.T.M.S. CHANG 792. (29 เมษายน 2566) สืบค้น 9 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=xVj-vgLQzZs>
- ระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการแบ่งประเภทของเรือหลวง พ.ศ. 2555. (2555). สืบค้น 9 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.hydro.navy.mi.th/download/HTMS10.pdf>
- รู้จัก “เรือหลวงช้าง” ความภูมิใจลำใหม่ “ใหญ่สุด” แห่งทัพเรือไทย. (26 เมษายน 2566). ฐานเศรษฐกิจ. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.thansettakij.com/news/general-news/563198>
- เรือหลวงช้าง เรืออเนกประสงค์ยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ลำใหม่ของกองทัพเรือ. (16 พฤษภาคม 2567) สืบค้น 10 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=3tux6s-n4oE>
- วิวัฒนาการของเรือไทย. (ม.ป.ป.). สืบค้น 11 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=39&chap=3&page=t39-3-infodetail01.html>
- อสังการ “เรือหลวงช้าง” เรือยกพลขึ้นบก ไร้เกราะป้องกันตน. (25 เมษายน 2566). กรุงเทพธุรกิจ. สืบค้น 11 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/politics/1064948>